

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 5. jūnijā
(OR. en)

9636/23
ADD 1

LIMITE

CORLX 522
CFSP/PESC 751
COTER 103
CONOP 41
CONUN 126
COARM 121

PIEZĪME

Temats: PADOMES LĒMUMS par Savienības atbalstu Starptautiskās konvencijas
par kodolterorisma apkarošanu (*ICSANT*) universalizācijai un efektīvai
īstenošanai
– pielikums

PIELIKUMS

Atbalsts Starptautiskās konvencijas par kodolterorisma apkarošanu universalizācijai un efektīvai īstenošanai

Kopsavilkums

Vispārīga informācija

2005. gada Starptautiskā konvencija par kodolterorisma apkarošanu (*ICSANT*) ir viens no 19 starptautiskajiem juridiskajiem instrumentiem cīņai pret terorismu, kuri ir būtiski starptautiskajam mieram un drošībai. 2023. gada martā *ICSANT* bija 120 puses, kas nozīmē, ka konvencija vēl neaizsargā vairāk nekā trešdaļu pasaules. Lai pilnībā izmantotu *ICSANT* potenciālu un nepieļautu drošas patveršanās vietas un juridiskas nepilnības, universalizācija joprojām ir viens no svarīgākajiem mērķiem. Tomēr kļūšana par konvencijas pusi ir tikai pirmais nepieciešamais solis, un būtiska ir arī efektīva īstenošana (lēģislatīva un tehniska).

Pievienošanās *ICSANT* nozīmē, ka ir jāpieņem vajadzīgie valsts īstenošanas tiesību akti, lai nodrošinātu, ka visas konvencijā noteiktās prasības tiek pienācīgi transponētas valstu tiesību sistēmās. Tas nodrošina visaptverošu tiesisko aptveri attiecībā uz noziegumiem, kas saistīti ar kodolmateriālu vai citu radioaktīvu materiālu, tostarp terora aktiem, kā arī mehānismus šādas rīcības novēršanai un reaģēšanai uz to.

Pirmais projekts starp Eiropas Savienību un Apvienoto Nāciju Organizāciju par *Starptautiskās konvencijas par kodolterorisma apkarošanu universalizācijas un efektīvas īstenošanas veicināšanu* sākās 2019. gadā un tiks pabeigts 2023. gada jūnijā. Šis projekts ir svarīga daudzpusēja drošības partnerība, kas kalpo tam, lai pievērstos pastāvošajam apdraudējumam saistībā ar to, ka nevalstiski aktori iegūst vai izmanto kodolmateriālu vai citu radioaktīvu materiālu terorisma vai citiem noziedzīgiem mērķiem. Tas ir īpaši svarīgi laikā, kad kodoldrošības jautājumam visā pasaulē tiek pievērsta lielāka politiskā uzmanība.

Projekta pamatojums

ICSANT joprojām ir ļoti svarīga ne tikai tām valstīm, kam ir kodolmateriāls un kodolenerģijas programmas, bet arī visām citām valstīm, ņemot vērā, ka *ICSANT* attiecas arī uz citu radioaktīvo materiālu, ko parasti izmanto citā starpā medicīnā, rūpniecībā un lauksaimniecībā. Tāpēc ir jāturpina veicināt un atbalstīt konvencijas universalizāciju un efektīvu īstenošanu, parādot ieguvumus, ko visām valstīm dod tas, ka tās pievienojas līgumam un novērš un aizliedz nevalstisku aktoru teroristisku un citu noziedzīgu rīcību, kas saistīta ar kodolmateriālu vai citu radioaktīvu materiālu. Šajā sakarā Eiropas Savienība un Apvienoto Nāciju Organizācija atkal būs partneres jaunā projektā *Atbalsts Starptautiskās konvencijas par kodolterorisma apkarošanu universalizācijai un efektīvai īstenošanai*.

Projekta mērķis

Projekta mērķis ir, atbalstot *ICSANT* universalizāciju un efektīvu īstenošanu, nodrošināt, ka nav drošas patveršanās vietas tiem, kuri veic vai cenšas veikt terora aktus vai citas noziedzīgas darbības, kas saistītas ar kodolmateriālu vai citu radioaktīvu materiālu.

Projekta ilgums

2023. gada 1. jūlijs – 2026. gada 30. jūnijs (36 mēneši)

Projekta ģeogrāfiskais tvērums

Globāls, reģionāls, valsts

Projekta pieeja

Šo projektu īstēnos ANO Narkotiku un noziedzības novēršanas biroja (*UNODC*) Terorisma novēršanas nodaļa (*TPB*), izmantojot *CBRN* terorisma novēršanas programmu, un ANO Terorisma apkarošanas birojs (*UNOCT*), izmantojot ANO Terorisma apkarošanas centra (*UNCCT*) programmu masu iznīcināšanas ieroču/ķīmiskā, bioloģiskā, radioloģiskā un kodolterorisma (*MII/CBRN*) novēršanai un reaģēšanai uz tiem, ciešā kopdarbībā ar attiecīgiem vietējiem birojiem, kā arī attiecīgā gadījumā starptautiskām un nevalstiskām organizācijām, tostarp Eiropas Savienības delegācijām, Eiropas Savienības *CBRN* riska mazināšanas izcilības centru (*ES CBRN CoE*) iniciatīvu, Starptautisko Atomenerģijas aģentūru (*IAEA*), ANO Starpreģionālo noziedzības un tieslietu pētniecības institūtu (*UNICRI*), ANO Atbruņošanās lietu biroju (*UNODA*) un ANO Drošības padomes komitejas, kas izveidota, ievērojot ANO DP Rezolūciju 1540 (2004), ekspertu grupu.

Projekts tiks sadalīts divos komponentos, no kuriem vienu īstēnos *UNODC* un otru – *UNOCT/UNCCT* saskaņā ar savām pilnvarām un speciālajām zināšanām. Tādējādi dažus iznākumus un darbības īstēnos *UNODC*, savukārt citus īstēnos *UNOCT/UNCCT*. Dažos gadījumos tiks iesaistītas abas struktūras.

Projekta pamatā būs Padomes Lēmumā (KĀDP) 2018/1939 (2018. gada 10. decembris) paredzētā projekta norises laikā veiktās darbības un izstrādātie rīki.

To īstēnos saskaņā ar attiecīgajām ANO Drošības padomes rezolūcijām un ANO Globālo terorisma apkarošanas stratēģiju (*GCTS*), kurās stingri uzsvērts, ka visiem terorisma apkarošanas pasākumiem ir jāatbilst starptautiskajām saistībām cilvēktiesību jomā. Projektā tiks integrētas esošās starptautiskās cilvēktiesību normas un standarti (kas ietverti līgumos, paražu tiesībās un citos instrumentos).

Projekts tiks īstēnots dzimumsensitīvā veidā, iekļaujot dzimumperspektīvu visā projektā. Projekts veicinās dzimumperspektīvu, un dzimumu dimensija tiks integrēta tā metodikā, un, ciktāl iespējams, sieviešu un vīriešu dzimuma amatpersonām tiks nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas piedalīties visos projekta pasākumos, uzsverot ieguvumus, ko sniedz valsts ierēdņu, kuras ir sievietes, iekļaušana valsts institūcijās. Visas atsauksmes, kas saņemtas aptaujās un testos pirms un pēc darbsemināra, tiks sadalītas pēc dzimuma, lai nodrošinātu, ka projekta ietvaros iespējams uztvert sieviešu amatpersonu skatījumu un ziņot par to. Projekta rādītājos dati tiks vākti un paziņoti sadalījumā pēc dzimuma.

UNODC un *UNOCT* attiecīgā gadījumā koordinēs savu attiecīgo darbību īstenošanu.

Vienmēr, kad darbību īstenošanai būs nepieciešamas ārējas speciālās zināšanas, *UNODC* un *UNOCT* centīsies iesaistīt ekspertus no Eiropas Savienības dalībvalstīm.

Projekts ietvers sadarbību ar starptautisko sabiedrību un valstu iestādēm, tostarp parlamentiem, tieslietu ministrijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai veicinātu *ICSANT* universalizāciju, pamanāmāk uzsvērtu, cik svarīgi ir to ievērot, un veidotu spējas tās efektīvai īstenošanai.

Projekta rezultāti

Rezultāts Nr. 1: lielāks to valstu skaits, kuras apsver/uzsāk procesu, lai kļūtu par *ICSANT* pusēm, un labāka informētība un zināšanas par *ICSANT* starp saņēmējiem (valsts politikas veidotājiem un lēmumu pieņēmējiem, tostarp parlamentāriešiem) un starptautiskos forumos; attiecīgā gadījumā tiek izmantotas sinerģijas ar citiem attiecīgiem starptautiskiem juridiskiem instrumentiem (*CPPNM*, *ACPPNM*, ANO DP Rezolūciju 1540).

Rezultāts Nr. 2: uzlaboti valsts tiesību akti un krimināljustīcijas amatpersonu un citu attiecīgu valstu ieinteresēto personu spējas saņēmējvalstīs saistībā ar to lietu izmeklēšanu, kriminālvajāšanu par tām un iztiesāšanu, kurās nozīme būtu *ICSANT*.

Rezultāts Nr. 3: labāka politika, prakse un procedūras nolūkā novērst un atklāt tādus apdraudējumus un reaģēt uz tiem, ko rada nevalstiski aktori, tostarp teroristi, kuri iegūst, tur īpašumā un/vai izmanto kodolmateriālu vai citu radioaktīvu materiālu, un labākas zināšanas un izpratne par apdraudējumiem, ko rada radioloģiskais un kodolterorisms un cita noziedzīga rīcība, kura saistīta ar šādiem materiāliem.

Rezultāts Nr. 4: pastiprināta valsts mēroga un starptautiska sadarbība, tostarp informācijas apmaiņa, valstīs, kas ir konvencijas puses, un starp tām efektīvu un praktisku pasākumu izstrādē un pieņemšanā, lai efektīvi īstenotu konvenciju.

Projekta iznākumi un darbības

Rezultāts Nr. 1: lielāks to valstu skaits, kuras apsver/uzsāk procesu, lai kļūtu par ICSANT pusēm, un labāka informētība un zināšanas par ICSANT starp saņēmējiem (valsts politikas veidotājiem un lēmumu pieņēmējiem, tostarp parlamentāriešiem) un starptautiskos forumos; attiecīgā gadījumā tiek izmantotas sinerģijas ar citiem attiecīgiem starptautiskiem juridiskiem instrumentiem (CPPNM, ACPPNM, ANO DP Rezolūciju 1540).

Iznākums Nr. 1.1.: tiek popularizēts, cik svarīga ir ICSANT universalizācija un efektīva īstenošana, nodrošinot attiecīgo pasākumu pamanāmību, iestāšanos par tiem un ieguldījumu tajos

Darbība Nr. 1.1.1.: projekta uzsākšana un iepazīstināšana ar iepriekšējo darbību rezultātiem (UNODC/UNOCT)

UNODC un UNOCT/UNCCT projekta uzsākšanu organizēs attiecīgi Vīnē un Ņujorkā, uzaicinot vietējās dalībvalstu pastāvīgās misijas. Īstenotāji centīsies iekļaut svarīgāko dalībvalstu pārstāvību – gan no Eiropas Savienības, gan no mērķreģionu dalībvalstīm –, lai rosinātu interesi un radītu impulsu šim otrajam projektam un atvieglotu īstenošanu valstu un reģionālā līmenī. Šie pasākumi arī dos iespēju dalīties ar iepriekšējā projektā gūtajiem rezultātiem un atziņām.

Darbība Nr. 1.1.2.: pētījuma popularizēšana – pētījums par iemesliem un izaicinājumiem, kuru dēļ ANO dalībvalstis nekļūst par ICSANT pusēm, un ICSANT efektīvas īstenošanas instrumentiem (UNOCT)

UNOCT/UNCCT organizēs trīs (3) sesijas, lai popularizētu un izplatītu pētījumu par iemesliem un izaicinājumiem, kuru dēļ ANO dalībvalstis nekļūst par ICSANT pusēm, un ICSANT efektīvas īstenošanas instrumentiem, kurš izstrādāts ICSANT projekta norises laikā, kas noslēgsies 2023. gada jūnijā. Pētījums sniedz dziļāku izpratni par iemesliem un izaicinājumiem, kuru dēļ dalībvalstis nekļūst par ICSANT pusēm, un sniedz vairākus ieteikumus par to, kā panākt plašāku ievērošanu un efektīvu īstenošanu. Jo īpaši, UNOCT/UNOCT veiks turpmākus pasākumus ar tām svarīgākajām dalībvalstīm, kuras varētu gūt labumu no pētījuma rezultātiem un norādījumiem.

Darbība Nr. 1.1.3.: citu organizāciju rīkotu pasākumu, kas saistīti ar *ICSANT*, pamanāmība, iestāšanās par tiem un ieguldījums tajos (*UNODC/UNOCT*)

Saskaņā ar savām attiecīgajām pilnvarām un attiecīgā gadījumā *UNODC* un *UNOCT/UNCCT* sniegs speciālās zināšanas un popularizēs *ICSANT* un savu darbu projekta ietvaros attiecīgos starptautiskos forumos, piemēram, pasākumos, kuri saistīti ar šādiem jautājumiem vai kuru organizatori ir:

- starptautiskais tiesiskais regulējums, tostarp, bet ne tikai, Konvencija par kodolmateriālu fizisko aizsardzību un tās grozījums, Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcija 1540 (2004), Kodolieroču neizplatīšanas līgums;
- starptautiskas organizācijas, tostarp, bet ne tikai, *IAEA*, Starptautiskā Kriminālpolicijas organizācija (Interpols), *UNICRI*, ANO Atbruņošanās pētniecības institūts (*UNIDIR*), *UNODA*, ANO Juridisko jautājumu birojs (*OLA*);
- pilsoniskā sabiedrība, tostarp nevalstiskas organizācijas;
- starptautiskas iniciatīvas, tostarp, bet ne tikai, ES *CBRN CoE*, Globālā partnerība pret masu iznīcināšanas ieroču un materiālu izplatīšanu, iniciatīva kodolapdraudējumu jomā un ANO Globālais terorisma apkarošanas koordinācijas pakts.

Iznākums Nr. 1.2.: tiek veicināta un palielināta *ICSANT* ievērošana un sinerģijas ar citiem attiecīgiem starptautiskiem juridiskiem instrumentiem

Darbība Nr. 1.2.1.: ievērošanas veicināšana, ko īsteno, izmantojot valstu apmeklējumus (*UNODC*)

Pamatojoties uz *UNODC* veikto apjomīgo informēšanu par universalizāciju un tās plašo vietējo biroju tīklu, *UNODC* organizēs astoņus (8) valstu apmeklējumus valstīs, kuras vēl nav *ICSANT* puses un kuras, pamatojoties uz *UNODC* analīzi un iepriekšējo iesaisti, gūtu vislielāko labumu no klātienes konsultācijām galvaspilsētā. *UNODC* valstu apmeklējumos attiecīgā gadījumā iesaistīs attiecīgās valsts ieinteresētās personas, tostarp parlamenta deputātus.

Darbība Nr. 1.2.2.: ievērošanas veicināšana, ko īsteno, iesaistoties ar to dalībvalstu parlamentiem, kas nav *ICSANT* puses (*UNOCT*)

UNOCT/UNCCT organizēs trīs (3) valstu pasākumus, kuru mērķis būs kopīgi vērsties pie to dalībvalstu parlamentiem, kas vēl nav konvencijas puses. Brīfingā tiks aicinātas piedalīties arī citas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp ārlietu ministrija, tieslietu ministrija, kodolenerģijas regulatīvās iestādes, tiesībsardzības aģentūras. Valstu pasākumos galvenā uzmanība tiks pievērsta *ICSANT* nozīmīgumam kodoldrošības uzlabošanā, papildināmībai un sinerģijām ar citiem starptautiskiem juridiskiem instrumentiem, priekšrocībām, ko sniedz ievērošana, un neievērošanas riskam, īstenošanas labai praksei un terorisma draudiem, kas saistīti ar kodolmateriālu un radioaktīvu materiālu. *UNOCT/UNCCT* kopdarbībā ar *UNOCT* programmas par parlamentāro iesaisti terorisma novēršanā un apkarošanā programmas biroju Dohā cieši strādās kopā ar starptautiskām un reģionālām parlamentārām organizācijām, lai veicinātu konvencijas ievērošanu.

Darbība Nr. 1.2.3.: ievērošanas veicināšana, ko īsteno, izmantojot reģionālus darbseminārus (*UNODC*)

Lai uzlabotu pirmā ES *ICSANT* projekta ietvaros veikto universalizācijas centienu ilgtspēju, *UNODC* organizēs četrus (4) turpmākus virtuālus reģionālus, starpreģionālus un apakšreģionālus darbseminārus politikas veidotājiem un lēmumu pieņēmējiem valstīs, kas vēl nav *ICSANT* puses (trīs (3) angļu valodā, vienu (1) franču valodā).

Lai nodrošinātu ilgtspēju, virtuālo darbsemināru pamatā būs darbības, kas veiktas saskaņā ar iepriekšējo Padomes lēmumu. Attiecīgā gadījumā pirms semināriem un to norises laikā tiks izmantoti projekta ietvaros izstrādātie attiecīgie materiāli, piemēram, e-apmācība un mācību rokasgrāmatas, kā arī elektroniskie informētības veicināšanas materiāli (kas jau ir pieejami visās sešās ANO oficiālajās valodās). Papildus galvenajam uzsvaram uz *ICSANT* darbsemināros pievērsīsies sinerģijām ar Konvenciju par kodolmateriālu fizisko aizsardzību un tās grozījumu, kā arī ar ANO DP Rezolūciju 1540 (2004) un attiecīgā gadījumā iesaistīs attiecīgās ieinteresētās personas (piemēram, *IAEA*). *UNODC* mudinās valstis virtuālo semināru kandidātu vidū iekļaut parlamenta deputātus.

Darbība Nr. 1.2.4.: otrais kopīgais *IAEA* un *UNODC* seminārs ar mērķi veicināt *ICSANT* un *CPPNM* grozījuma universalizāciju (*UNODC*)

Pamatojoties uz sekmīgo pirmo kopīgo pasākumu, kas notika 2021. gada 11. un 12. novembrī, *UNODC* kopā ar *IAEA* organizēs otro šāda veida pasākumu. Pasākums notiks Vīnē, Austrijā.

Darbība Nr. 1.2.5.: ievērošanas veicināšana, ko īsteno, rīkojot augsta līmeņa pasākumu līdztekus 2024. gada *IAEA* starptautiskajai konferencei par kodoldrošību (*UNODC*)

Pamatojoties uz sekmīgo paralēlo pasākumu, ko *UNODC* rīkoja 2020. gadā līdztekus *IAEA* starptautiskajai konferencei par kodoldrošību (*ICONS*), *UNODC* 2024. gadā rīkos augsta līmeņa pasākumu nākamajā *ICONS* Vīnē, Austrijā. Konference ir svarīga pulcēšanās kodoldrošības jomā, kas ietver ministru sanāksmi un zinātnisku un tehnisku programmu, tādējādi iekļaujot augsta līmeņa politikas diskusijas un paralēlas tehniskas sesijas. Iepriekšējo konferenci 2020. gadā apmeklēja vairāk nekā 57 ministri un vairāk nekā 2000 ekspertu no vairāk nekā 130 valstīm un 35 starptautiskām organizācijām.

Darbība Nr. 1.2.6.: ievērošanas veicināšana, ko īsteno, rīkojot augsta līmeņa pasākumu līdztekus Terorisma apkarošanas nedēļai Ņujorkā (*UNOCT*)

UNOCT/UNCCT organizēs augsta līmeņa pasākumu Terorisma apkarošanas nedēļas laikā Apvienoto Nāciju Organizācijā Ņujorkā, kas ir plaši atpazīstama dalībvalstu un starptautisko terorisma apkarošanas partneru pulcēšanās, kura notiek reizi divos gados.

Darbība Nr. 1.2.7.: paralēls pasākums par cilvēktiesību aspektiem *ICSANT* īstenošanā (*UNODC/UNOCT*)

UNODC un *UNOCT* rīkos paralēlu pasākumu par *ICSANT* cilvēktiesību noteikumiem. Uzaicināto runātāju vidū būs īpašais referents jautājumos par cilvēktiesību un pamatbrīvību veicināšanu un aizsardzību terorisma apkarošanā un citu starpvaldību un nevalstisko organizāciju pārstāvji. Pasākuma pamatā cita starpā būs *UNODC* terorisma apkarošanas juridiskās apmācības programma Nr. 4 par *cilvēktiesībām un krimināljustīcijas reakciju uz terorismu*, kā arī *UNODC* terorisma apkarošanas apmācības programma Nr. 1 par *terorisma apkarošanu starptautisko tiesību kontekstā*.

Rezultāts Nr. 2: uzlaboti valsts tiesību akti un krimināljustīcijas amatpersonu un citu attiecīgu valstu ieinteresēto personu spējas saņēmējvalstīs saistībā ar to lietu izmeklēšanu, kriminālvajāšanu par tām un iztiesāšanu, kurās nozīme būtu ICSANT.

Iznākums Nr. 2.1.: valstīm, kas to lūdz, tiek sniegta palīdzība likumdošanas jomā

Darbība Nr. 2.1.1.: attiecīgā palīdzība likumdošanas jomā, kas vajadzīga, lai īstenotu *ICSANT* noteikumus un lai priekšposteņa darbinieki, tiesībaizsardzības iestādes, prokurori un tiesu iestādes varētu piemērot tiesību aktus (*UNODC*)

UNODC pēc pieprasījuma un attiecīgā gadījumā, pamatojoties uz *UNODC* un *IAEA* kopīgajiem paraugnoteikumiem par kriminālatbildības noteikšanu kodolterorisma jomā, valstīm, kas to lūdz, sniegs attiecīgu palīdzību likumdošanas jomā, izmantojot *UNODC* izstrādāto un *UNODC ICSANT* tīmekļa vietnē mitināto pašnovērtējuma anketu, *UNODC* rokasgrāmatu par savstarpējo tiesisko palīdzību un izdošanu un *UNODC* savstarpējās tiesiskās palīdzības pieprasījumu rakstisko rīku, labu praksi, kas apzināta *UNODC* apkopojumā par *ICSANT* 2. pantā minētajiem valstu īstenošanas tiesību aktiem, kā arī rīkus, kas *UNODC* jāizstrādā saskaņā ar iznākumu Nr. 2.3. *UNODC* piedāvās saņēmējiem iespēju ierosinātos tiesību aktu grozījumus iesniegt parlamentāriešiem.

Iznākums Nr. 2.2.: tiek uzlabota valstu krimināljustīcijas sistēmu spēja novērst, atklāt, apkarot un izmeklēt ar *ICSANT* saistītus nodarījumus, veikt kriminālvajāšanu par tiem un iztiesāt tos

UNODC organizēs piecus (5) valstu seminārus tiesiskās izglītības un apmācības centru absolventiem un desmit (10) tīmekļseminārus par dažādiem *ICSANT* piemērošanas aspektiem. *UNODC* paļausies uz ilglaicīgām, pierādītām attiecīgās jomas speciālajām zināšanām, kas iegūtas tā *CBRN* terorisma novēršanas programmas ietvaros saskaņā ar pilnvarām, ko *UNODC* piešķirusi ANO Ģenerālā asambleja.

Darbība Nr. 2.2.1.: valstu semināri tiesiskās izglītības un apmācības centriem (*UNODC*)

UNODC rīkos piecus (5) seminārus tiesiskās izglītības un apmācības centriem valstīs, kas ir konvencijas puses, lai uzlabotu to spējas efektīvi īstenot *ICSANT* un palielinātu informētību par konvenciju. Semināros cita starpā tiks prezentēta rokasgrāmata, kurā ietverti fiktīvi gadījumi saistībā ar *ICSANT* pārkāpumiem, un citi *UNODC* izstrādāti materiāli, tostarp tie, kas izstrādāti saskaņā ar iznākumu Nr. 2.3., un, lai nodrošinātu ilgtspēju, tiks izmantota apmācītāju apmācīšanas metodika.

Darbība Nr. 2.2.2.: tīmekļsemināru cikls (*UNODC*)

UNODC rīkos desmit (10) tīmekļseminārus par dažādiem svarīgiem *ICSANT* aspektiem, piemēram, cita starpā jurisdikciju, izdošanu, cilvēktiesībām un pierādījumu saglabāšanu. Tīmekļsemināri notiks vairākās valodās. Tiks uzaicinātas citas starptautiskas struktūras, piemēram, cita starpā *IAEA*, *Interpols*, *ES CBRN CoE* un 1540 komiteja. Lai nodrošinātu ilgtspēju, tīmekļsemināru ieraksti būs pieejami tiešsaistē. Pastāvīgajām misijām nosūtītajos ielūgumos tiks mudināta attiecīgo valstu ieinteresēto personu, tostarp parlamentāriešu, dalība.

Iznākums Nr. 2.3.: tiek izstrādāti, atjaunināti, paplašināti un/vai specializēti tehniskās palīdzības rīki

Darbība Nr. 2.3.1.: *ICSANT* tīmekļa vietne (*UNODC*)

UNODC ICSANT tīmekļa vietne (unodc.org/icsant) ir kļuvusi par atsauces punktu praktiķiem visā pasaulē, jo tā ietver visus pieejamos resursus par konvenciju, tostarp tās procesuālo vēsturi, ievērošanas statusu, analītiskos rakstus, valstu īstenošanas tiesību aktu apkopojumu, spēju veidošanas rīkus un saistīto *UNODC* tehnisko palīdzību un palīdzību likumdošanas jomā. Kopš tīmekļa vietnes darbības uzsākšanas 2021. gada septembrī to ir apmeklējuši vairāk nekā 10 000 lietotāju. *UNODC* tīmekļa vietni uzturēs, regulāri atjauninās un vēl vairāk papildinās visās ANO oficiālajās valodās (angļu, arābu, franču, krievu, ķīniešu un spāņu valodā). Piemēram, tīmekļa vietnē tiks mitināti visi jaunie izstrādātie rīki, ziņojumi par pasākumiem un papildu valsts tiesību akti, ar kuriem īsteno *ICSANT* 2. pantu.

Turklāt tīmekļa vietnē tiks mitināta *ICSANT* norīkoto iestāžu datubāze (saskaņā ar iznākumu Nr. 4.1.).

Darbība Nr. 2.3.2.: specializēti tehniskās palīdzības rīki (*UNODC*)

UNODC izstrādās papildu un specializētus tehniskās palīdzības rīkus *ICSANT* jomā visās sešās ANO oficiālajās valodās un publicēs tos drukātā versijā un elektroniskā versijā *UNODC ICSANT* tīmekļa vietnē (unodc.org/icsant). Materiāli ietvers:

- rīkkopas par dažādiem *ICSANT* aspektiem (piemēram, jurisdikcija, cilvēktiesības, tādu materiālu izņemšana un aizsardzība, kam nepiemēro regulatīvo kontroli, un starptautiskā sadarbība);
- rīkkopu par sinerģijām ar Konvenciju par kodolmateriālu fizisko aizsardzību (*CPPNM*) un tās grozījumu;
- rīkkopu par sinerģijām ar ANO Drošības padomes Rezolūciju 1540 (2004);
- rīkkopu par paraugnoteikumiem krimināltiesību jomā, kas aptver *ICSANT*, *CPPNM* un tās grozījumu un ko kopīgi izstrādājušas *IAEA* un *UNODC*.

Darbība Nr. 2.3.3.: videomateriāls par ICSANT procesuālo vēsturi un galvenajiem noteikumiem (UNODC)

UNODC sagatavos videomateriālu, kurā būs izskaidrota ICSANT procesuālā vēsture un galvenie noteikumi. Videomateriālā būs iekļautas vairāku valstu, kas ir konvencijas puses, un citu ieinteresēto personu liecības, nodrošinot ģeogrāfisko un dzimumu līdzsvaru un uzsverot ICSANT nozīmi. Videomateriāls būs pieejams visās sešās ANO oficiālajās valodās UNODC ICSANT tīmekļa vietnē (unodc.org/icsant).

Rezultāts Nr. 3: labāka politika, prakse un procedūras nolūkā novērst un atklāt tādus apdraudējumus un reaģēt uz tiem, ko rada nevalstiski aktori, tostarp teroristi, kuri iegūst, tur īpašumā un/vai izmanto kodolmateriālu vai citu radioaktīvu materiālu, un labākas zināšanas un izpratne par apdraudējumiem, ko rada radioloģiskais un kodolterorisms un cita noziedzīga rīcība, kura saistīta ar šādiem materiāliem.

Iznākums Nr. 3.1.: tiek stiprināta dalībvalstu spēja novērst un atklāt kodolmateriāla vai cita radioaktīva materiāla iegādi, turēšanu īpašumā un/vai izmantošanu un reaģēt uz to

UNOCT/UNCCT organizēs četrus (4) reģionālus darbseminārus un teorētiskas mācības, lai veidotu dalībvalstu spējas apkarot kodolterorismu Āfrikā, Vidusāzijā un Kaukāzā, kā arī Dienvidaustrumeiropā un Austrumeiropā. Reģionālie darbsemināri un teorētiskas mācības uzlabos dalībvalstu spējas radioloģiskā un kodolterorisma atklāšanā, kriminālistikā, reaģēšanā un mazināšanā, tostarp, izmantojot pielāgotu metodiku, lai palīdzētu valstu iestādēm efektīvi īstenot ICSANT un uzlabot starptautisko sadarbību, parādot, cik svarīgi ir būt konvencijas pusei. Darbsemināri mudinās apzināt reģionālos līderus un dienviņu-dienviņu labas prakses apmaiņu. Turklāt valstu atlases pamatā cita starpā būs konstatējumi un secinājumi, kas gūti kopīgajā UNOCT/UNCCT un Interpola globālajā apdraudējumu novērtējumā par nevalstiskiem aktoriem un to potenciālu izmantot CBRNE materiālus.

Darbība Nr. 3.1.1.: reģionāli darbsemināri un teorētiskas mācības nolūkā veidot dalībvalstu spējas kodolterorisma apkarošanā (UNOCT)

UNOCT/UNCCT organizēs četrus (4) reģionālus darbseminārus un teorētiskas mācības spēju veidošanai šādās jomās:

radioloģiskā un kodolterorisma apkarošana ar galveno uzsvaru uz atklāšanu nolūkā veidot spējas atklāšanas jomā, galveno uzmanību pievēršot tam, lai apzinātu un piemērotu labu praksi radioloģiskā/kodolmateriāla atklāšanā, izmantojot informāciju un instrumentus, kas veicina spēju veidošanu radioloģiskā un kodolterorisma apkarošanā, ciktāl tas saistīts ar robežu drošības pārvaldību;

radioloģiskā un kodolterorisma apkarošana ar galveno uzsvaru uz kriminālistiku nolūkā veidot spējas kriminālistikas jomā, galveno uzmanību pievēršot tam, ka tiek parādīts, cik svarīga radioloģiskā un kodolterorisma apkarošanā ir kodolkriminālistika, aģentūru koordinācija, ieguldījums spēju veidošanā;

radioloģiskā un kodolterorisma apkarošana ar galveno uzsvaru uz reaģēšanu un seku mazināšanu nolūkā veidot reaģēšanas un seku mazināšanas spējas, galveno uzmanību pievēršot spējai efektīvi, savlaicīgi un koordinēti reaģēt uz terorisma incidentiem, kas saistīti ar kodolmateriālu vai citu radioaktīvu materiālu, kā būtisku kodoldrošības sistēmas elementu.

Iznākums Nr. 3.2.: tiek uzlabotas dalībvalstu zināšanas un izpratne par apdraudējumiem, ko rada radioloģiskais un kodolterorisms

UNOCT/UNCCT organizēs četras (4) mērķorientētas valstu apmācības klātienē četrās (4) dalībvalstīs, lai veidotu spējas apkarot radioloģisko un kodolterorismu. Apmācības uzlabos dalībvalstu spējas cita starpā izprast risku un apdraudējumu, izstrādāt pretpasākumus, praktizēties reaģēšanā uz incidentiem un apzināt un aizsargāt kritisko infrastruktūru un svarīgākos resursus. Šīm darbībām UNOCT/UNCCT izmantos plašo pieredzi, ko ietver apmācības klāts, kas izstrādāta un īstenota saistībā ar tās Globālo programmu masu iznīcināšanas ieroču (MII)/ķīmiskā, bioloģiskā, radioloģiskā un kodolterorisma (CBRN) novēršanai un reaģēšanai uz tiem, kuras ietvaros tika apmācītas vairāk nekā 1500 amatpersonas.

Darbība Nr. 3.2.1.: valstu klātienes apmācība par R/N terorisma apkarošanu (UNOCT)

UNOCT/UNCCT strādās ar dalībvalstīm pie tā, lai apzinātu piemērotas terorisma apkarošanas apmācības atbilstoši to prioritātēm un vajadzībām, kā norādīts turpmāk:

valstu apmācība – pamatkursi par radioloģiskajiem un kodolapdraudējumiem, kuri personālam ļauj efektīvi reaģēt uz radioloģisko un kodolainu un kuros sniedz ieteikumus palīdzības sniedzējiem, lai viņi varētu strādāt vidē, kurā ir potenciāli bīstami radioloģiski un kodolaģenti;

valstu apmācība – vidēja līmeņa kursi par radioloģiskajiem un kodolapdraudējumiem, kuros ietverti attiecīgie temati, kas saistīti ar radioloģiskajiem un kodolapdraudējumiem; tajos būs iekļautas praktiskas demonstrācijas un mācības, un to kulminācija būs reālistiski scenāriji, kas ietver radioloģiskas tirdzniecības atklāšanu un aizliegšanu, radioloģiska vai kodolmateriāla identificēšanu nozieguma vietā un radioloģiskās un kodolbīstamības un pierādījumu atpazīšanu;

valstu apmācība – padziļināti kursi par radioloģiskajiem un kodolapdraudējumiem, kas detalizētāk aptver radioloģiskos un kodolapdraudējumus, īpašu uzmanību pievēršot radiācijas izplatīšanas ierīcēm un improvizētām kodolierīcēm;

valstu apmācība – kursi par radioloģiskajiem un kodolpretpasākumiem, kuros iepazīstina ar daudzāģentūru pieeju, kas vērsta uz radioloģisko un kodolapdraudējumu pretpasākumu izstrādi un uz kopīgu reakciju uz radioloģiskajiem un kodolincidentiem un ko īsteno svarīgākās valstu aģentūras, tostarp tiesībsardzības iestādes, muiža, drošības aģentūras, ātrās reaģēšanas dienesti, izlūkdienesti, sabiedrības veselības dienesti, regulatīvās iestādes, industrija u. c.;

valstu apmācība – kursi par kritiskās infrastruktūras aizsardzību, kuros galvenā uzmanība pievērsta sektoriem, kuriem var tieši uzbrukt, piemēram, kodolelektrostacijām, kodolpētniecības reaktoriem, vietām, kurās atrodas radioviļņu avoti, transporta mezgliem, kā arī sektoriem, pret kuriem nevalstiski aktori var vērsties, lai iegūtu sensitīvas un kontrolētas tehnoloģijas.

Rezultāts Nr. 4: pastiprināta valsts mēroga un starptautiska sadarbība, tostarp informācijas apmaiņa, valstīs, kas ir konvencijas puses, un starp tām efektīvu un praktisku pasākumu izstrādē un pieņemšanā, lai efektīvi īstenotu konvenciju.

Iznākums Nr. 4.1.: tiek atvieglota informācijas apmaiņa, kā tas prasīts *ICSANT*

Ar 2022. gada 3. oktobri ANO Juridisko jautājumu birojs (*OLA*) kā šīs konvencijas ģenerālsēkretāra depozitāra funkciju izpildītājs oficiāli uzdeva *UNODC*, ņemot vērā tā pilnvaras, lomu un speciālās zināšanas par *ICSANT*, saņemt un izplatīt paziņojumus par to, ka valstis, kas ir konvencijas puses, ir norīkojušas iestādes saskaņā ar 7. panta 4. punktu. Tādējādi visus šāda veida paziņojumus nosūta uz šādu e-pasta adresi: unodc-icsant@un.org. Saņemtie paziņojumi ir jāpublicē *UNODC ICSANT* tīmekļa vietnē un, ja *UNODC* tos tālāk pārsūta *OLA*, – ANO Līgumu apkopojuma tīmekļa vietnē.

Darbība Nr. 4.1.1.: kampaņa, kuras mērķis ir mudināt *ICSANT* dalībvalstis norīkot kompetento iestādi un koordinācijas punktu, ievērojot konvencijas 7. panta 4. punktu (*UNODC*)

UNODC veiks informētības veicināšanas darbības, kuru mērķis ir mudināt valstis, kas jau ir *ICSANT* puses, izpildīt 7. panta 4. punktā noteikto pienākumu, kas paredz, ka konvencijas dalībvalstīm jāinformē ANO par savām kompetentajām iestādēm un koordinācijas punktiem, kuri ir atbildīgi par tādas informācijas nosūtīšanu un saņemšanu, kas ir saistīta ar *ICSANT*. Darbības ietvers vēstuļu nosūtīšanu attiecīgajām pastāvīgajām misijām, lūdzot tām izpildīt savu pienākumu saskaņā ar 7. panta 4. punktu; divpusēju sanāksmju rīkošanu; bukletu un citu informatīvu materiālu izstrādi visās sešās ANO oficiālajās valodās.

Darbība Nr. 4.1.2.: *ICSANT* valstu kompetento iestāžu un koordinācijas punktu sanāksme (*UNODC*)

UNODC projekta trešajā gadā organizēs šādu kompetento iestāžu un koordinācijas punktu pirmo sanāksmi Vīnē, Austrijā. Sanāksme cita starpā ietvers arī inscenētu koordinācijas pasākumu un apmācību par to, kā kļūt par efektīvu 7. panta 4. punktā minēto koordinācijas punktu. Sanāksmes mērķauditorija būs valstu koordinācijas punkti un citas attiecīgas valsts ieinteresētās personas.

Darbība Nr. 4.1.3.: *ICSANT* virtuāli brīfingi *UNODC* esošajiem tiesu iestāžu un drošības tīkliem (*UNODC*)

Pamatojoties uz ilglaicīgajiem sadarbības tīkliem, ko veido drošības un tiesu iestāžu kontaktpunkti, kurus *UNODC* ir izveidojis dažādos pasaules reģionos (piemēram, Sāhelā, Tuvajos Austrumos un Ziemeļāfrikā un Indijas okeāna reģionā), *UNODC* tiešsaistē sniegs tehniskus brīfingus un virtuāli strādās kopā ar šiem tīkliem, izmantojot apmācītāju apmācīšanas metodiku. Šo ilglaicīgo tīklu kontaktpunkti regulāri sadarbojas, analizējot operatīvos izaicinājumus, apmainoties ar labu praksi saistībā ar reakciju uz šiem izaicinājumiem un apspriežot attiecīgus gadījumus.

Iznākums Nr. 4.2.: paraugpraksi un pieredzi, kas gūta saistībā ar pievienošanos *ICSANT* un tās īstenošanu, izmanto mērķauditorija reģionālā līmenī, lai uzlabotu *ICSANT* efektīvu īstenošanu un kodoldrošību

Darbība Nr. 4.2.1.: praktiķu kopienu sanāksmes (*UNOCT*)

UNOCT/UNCCT organizēs četras (4) sanāksmes ar mērķi veicināt sadarbību starp valstu praktiķiem radioloģiskā un kodolterorisma jomā un terorisma apkarošanas jomā, lai uzlabotu informācijas un izlūkdatu apmaiņu, kā arī koordināciju starp aģentūrām. Šajās sanāksmēs tiksies praktiķu kopienas un pārstāvji no terorisma apkarošanas aģentūrām, muitas, ātrās reaģēšanas dienestiem, izlūkdienestiem, tiesu iestādēm, tiesībsardzības iestādēm, politikas veidošanas / lēmumu pieņemšanas struktūrām, sabiedrības veselības dienestiem, kodolenerģijas regulatīvajām iestādēm u. c. Sanāksmes ļaus praktiķu kopienām apzināt trūkumus, izaicinājumus un gūto pieredzi, kā arī dalīties paraugpraksē saistībā ar informācijas apmaiņu, izlūkdatu apmaiņu un starptautisko sadarbību. Šīs kopienas veicinās to ieinteresēto personu sadarbību un koordināciju, kas ir svarīgas *ICSANT* un kodoldrošības efektīvai īstenošanai, un tās varēs izmantot *UNOCT* platformu *Connect & Learn*. Šis inovatīvais tiešsaistes spēju veidošanas rīks, kas sāka darbību 2021. gada oktobrī, apvieno dalībvalstis, privāto sektoru, akadēmiskās aprindas, domnīcas, pētniecības institūtus un pilsonisko sabiedrību, lai pastiprinātu tehniskās palīdzības sniegšanu klātienē. Platforma ir unikāls virtuāls rīks, kas pārvar tādus šķēršļus kā izmaksas, ģeogrāfiskie attālumi un pandēmijas ierobežojumi, padarot terorisma apkarošanas un vardarbīga ekstrēmisma novēršanas un apkarošanas resursus pieejamus visām ieinteresētajām personām un praktiķiem jebkurā laikā un jebkurā vietā.